

Til kapitel 2

*Generelle beskyttelsesbestemmelser**Til §§ 3, 4, 5, 6 og 7**1. Indledning*

Naturfredningsloven har siden 1972 rummet bestemmelser, hvorefter visse naturtyper (vandløb, søer m.v.) har været omfattet af en generel beskyttelsesordning, således at en række indgreb, der ændrer områdernes naturtilstand, ikke må foretages uden forudgående tilladelse fra det pågældende amtsråd.

Med baggrund i en fremadskridende forringelse og reduktion af de udyrkede eller ekstensivt udnyttede naturarealer er den generelle beskyttelsesordning ved flere ændringer af naturfredningsloven (1975, 1978 og 1983) successivt blevet udvidet til at omfatte flere naturtyper (moser, heder og strandenge m.v.).

I redegørelsen af 2. marts 1987 til Folketinget om en samlet strategi på marginaljordsområdet peges der på, at bevarelsen af udyrkede eller ekstensivt dyrkede arealer vil være et af flere hovedmål for de kommende års strategi. Derfor må de miljømæssige interesseområder, som i dag dyrkes ekstensivt eller henligger i udyrket tilstand, opretholdes og sikres. Det gælder således strandenge, ferske enge, overdrev og andre småbiotoper, og redegørelsen indeholder i denne henseende forslag om, at der fastsættes klare regler om beskyttelse af sådanne arealer, og at der sker en styrkelse af beskyttelsen af søer og vandhuller.

Endvidere er behovet for bevaring af de udyrkede og ekstensivt udnyttede arealer blevet understreget i redegørelsen af 2. marts 1987 til Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg om naturbevaring og friluftsliv m.v. og i de øvrige tilkendegivelser i forbindelse med udvalgets behandling af de ovennævnte redegørelser samt i dets beretning af 3. juni 1987 om en samlet strategi på marginaljordsområdet.

Lovforslaget viderefører naturfredningslovens beskyttelsesordning med de ændringer, som følger af de ovenfor nævnte retningslinier. Det bemærkes dog, at beskyttelsen foreslås udvidet til også at gælde sten- og jorddiger, og at beskyttelsen af vandløb og søer nu foreslås hjemlet i reglerne i forslaget til lov om vandløb.

Alt i alt indebærer forslaget en væsentlig styrkelse af beskyttelsen af de tilbageværende egentlige naturområder i Danmark. Samtidig kan det ses som led i en forbedret opfyldelse af de målsætninger m.v., som fremgår af forskellige internationale naturbeskyttelsesinstrumenter, som Danmark har tiltrådt. Det drejer sig specielt om Ramsar-konventionen om beskyttelse af vådområder, Bern-konventionen om beskyttelse af Europas vilde planter og dyr samt naturlige levesteder og EF-direktivet om beskyttelse af vilde

fugle. Dispensationsbeføjelserne knyttet til ordningen (jf. afsnit 7) må derfor administreres med væsentlig hensyntagen til disse målsætninger m.v. Ordningen udgør tillige – kombineret med den i forslaget § 67 nævnte beføjelse for miljøministeren til at fastsætte retningslinier for administrationen af bestemmelserne – et grundlag for, at man fra dansk side på administrativt smidig måde kan opfylde yderligere forpligtelser på dette område.

Den selvstændige godkendelse efter naturfredningsloven af etablering af dambrug (herunder udvidelse af bestående dambrug) er ikke opretholdt i lovforslaget. Det skyldes dels, at den naturfredningsmæssige kontrol med ændringer af søer og vandløb, er »flyttet« til lovforslaget om vandløb, dels at den landskabelige kontrol af den slags anlæg (herunder udvidelser og ændringer af dem) kan varetages gennem reglerne i planlægningslovgivningen. Hertil kommer, at de almindelige regler i lovforslagets § 3 om beskyttelse af en række naturtyper, også omfatter dambrugsanlæg, herunder udvidelser og ændringer af disse, f.eks. hvis ændringerne har en landskabelig effekt, jf. formålsbestemmelsen i § 1, idet samtlige de interesser, der er nævnt i § 1, stk. 1, naturligvis kan/ skal tages i betragtning ved lovens administration.

2. Den generelle beskyttelsesordning vedrørende naturtyper

§ 3 opregner de naturtyper, som fremover skal omfattes af den generelle beskyttelsesordning og størrelseskriterierne herfor. Størrelsesgrænsen på 2.500 m² indebærer, at naturområderne som udgangspunkt vil være registreret på Kort- og Matrikelstyrelsens kortværk Danmark 1:25.000, medmindre der er sket ændringer, siden kortværkene blev udarbejdet. Som noget nyt er ferske enge, overdrev og lignende inddraget under beskyttelsen. Endvidere er mosebegrebet ændret for at afklare nogle praktiske afgrænsningsvanskeligheder.

Efter naturfredningsloven kræves der en tilladelse fra amtsrådet, såfremt man ønsker at foretage et indgreb i en af de i §§ 43-43 b nævnte naturtyper. Bestemmelserne foreslås nu udformet som en egentlig forbudsordning, dog med mulighed for dispensation i særlige tilfælde, jf. § 65. Dette svarer til, hvorledes det hidtidige tilladelsessystem har været administreret, især i klagemyndighedens praksis, jf. Skov- og Naturstyrelsens afgørelser i meddelelsesbladet »§ 43 NYT.« Den ændrede formulering indebærer således ikke realitetsændringer i forhold hertil.

I § 3, stk. 1, i forslaget er det bestemt, at tilstanden i de nævnte naturområder ikke må ændres. Hermed er der ikke tilsigtet en egentlig realitetsændring i forhold til de gældende §§ 43-43 b i naturfredningslo-